

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolós szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Válsághírek.

(Sz. Z.) Reggelre bizonyos nyomdákban üresek lesznek a vastag, fekete betűs szedőszekrények s a hideg dermesztő időtől kék-pirosra fagyott arccal kiabál az utcán, nem, — ordít, üvölt, kongó négerek csatakiáltásához hasonló diszharmóniával a rikkancs gárda.

Titkos levelek és irások! Polónyi fatyolos hölgye! Morfium mérgezés! Igazságügyminiszter által megtépázott bárónó! A kormány lemond egy negyed részben, félig, egészen, igen, nem, csak egy kicsit, igazán!!! Mintha csak a Dreyfus-ügy elevenedett volna fel, a maga rémületes részleteivel?!

Brávó! Ez kell a magyarnak, — zugják azok, akik a nemzeti követelések idejében elitették a vértelen, jogvédő forradalmat, akik mindenkor a higgadt, békés munka jegyében való kormányzásra esküdtek, egészen, szerintük, a béke fehér zászlaját jelképező Perczel-zsebkendő lobogtatásig.

Hja! az régen volt! Akkor még ezek a sokszavu rigók másképen füttyöltek ott fenn az aranyos kalitkában. Más politikai tanokat hirdettek, birtokában a hatalomnak. Azóta változott a helyzet is, meg a hangneme is. Pianisszimóból átcsaptak a fortisszimóba s most végül furiózó csinálnak diszharmóniát azokkal, akik változott viszonyok után sem érzik eléggé kielégítve, — soha ki sem elégíthető, beteges ambíciójukat.

A mult sötét lovagjai, a nemzet közvéleménye által kriptákba temetettek s a mellőzöttek bosszúállása támad most a koalíciós kormány ellen s a csatasorok ropogó tüzeben ravasz furfanggal akarják megtevesztetni a bátran küzdőket magukat is, de még inkább a közvéleményt.

Mi azonban megvagyunk győzödé arról, hogy ezeknek a ravasz furfanggal kierőszakoltan scenirozott zavaroknak, egynémelyes személyes kérdésektől eltekintetten, semmi politikai jelentősége nem lesz

s hogy a közönség a különböző válsághírek okvetetlenkedéseivel nem hagyja magát félrevezetni.

A 48-as függetlenségi párt, élén Kossuth Ferencsel, fel van vértelve a legádázabb támadások ellen is és tomboló csatazajok közt is bátran nyomul előre az igazság, a jog fegyvereivel. És győzni fog, mert győznie kell!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Wekerle a költségvetésről.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 23.

A képviselőház ma a költségvetés utolsó részét: a pénzügyi tárca költségvetését tárgyalta. A folyosón ma is a Polónyi-ügyet és a kormányválsághíreket tárgyalják. A szónokot benn, az üléssteremben alig hallgatják néhányan.

Justh Gyula elnök: Az ülést tíz órakor megnyitja.

Hoitsy Pál előadó ismerteti a költségvetést és elfogadásra ajánlja.

Bernáth Béla: A bortermelők érdekében szól fel, akikkel szemben a hatóságok igen gyakran igazságtalanul járnak el. Az államnak érdeke a bortermelés előmozdítása, aminek az az eredménye is lenne, hogy csökkenne a pálinka fogyasztás. Határozati javaslatot nyújt be a boritaladó érdekében.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Szó se lehet róla! (Helyeslés.)

Lázár Pál: A költségvetési év megváltoztatását kívánja s kéri a kormányt, hogy ne Ausztriában fedezze az állami kölcsönt. Intézkedéseket kíván a vasérel-kivétel megakadályozása érdekében is.

Szabó Mihály: A megyei pénztárak visszaállítását sürgeti s azt ajánlja, hogy az egész házbéradót újra rendezzék.

Az elnök: A vitát berekeszti.

Wekerle beszéde.

Wekerle Sándor miniszterelnök: A költségvetési év megváltoztatását nem tartanám célszerűnek; a költségvetési évnél össze kell esnie az adózási évvel s az adózási évnek a társadalmi szokásokhoz kell alkalmazkodnia. — A változással úgy se sokat érnénk el s remélhető az is, hogy ha majd normális viszonyok közé jutunk — 1867 óta nem vagyunk normális viszonyok között (helyeslés) — akkor majd sikerülni fog a költségvetést újév előtt megcsinálni. Ha majd kevesebb ok lesz a pa-

naszra és javaslatlételre, gyorsabb lesz a költségvetés tárgyalása is. Lázár Pál azt ajánlja, hogy ne Ausztriában vegyünk fel állami kölcsönt. Hála Istennek oly jól folynak be a jövedelmek, hogy kölcsönre a közel jövőben szükség nem lesz. Majd később, ha kedvezőbbek lesznek a viszonyok, nem fogjuk elmulasztani az alkalmat, hogy beruházások céljából nagy kölcsönt vegyünk fel, ha nem is lesz rá egészen szükségünk. Figyelmezteti azonban a nagy közönséget, a társadalmat, hogy tulságos sok követelést ne támasszon az állammal szemben, ha a háztartásban a rendet fenn akarja tartani. Ez persze a képviselő uraknak is szól (derültség), mert ők is a társadalomhoz tartoznak. Az adóreform sarkalatos része a kormány programja, na de ez olyan csekélység, hogy máról-holnapra elő lehetne terjesztani. Az adóreform ügyében megmarad azon az alapon, melyet 1893-ban már elfoglalt és reméli, hogy még a nyár előtt közzé teheti reform tervét. Bizonyos könnyítések lesznek szükségesek az adózás terén, de tisztában kell lennünk azzal is, hogy az öt-hat évi átmeneti idő alatt az egyenes adó 12-14 millió koronával csökken. A borfogyasztási adót nem lehet egyszerűen eltörölni, mert akkor az állam bevétele 16 millió koronával csökkenne. Legfőlegb csökkenteni lehet a borfogyasztási adót, de egészen eltörölni nem. Ezzel a kérdéssel nagyon komolyan foglalkozik a kormány, mert tudja, hogy mily nehéz értékesíteni a finomabb s különösen a hegyaljai borokat. Ezekre a nehéz borokra az adószállítás igen csekély befolyással lehet. A szőlőkölcsönök törlesztése terén a legmesszebbmenő méltányosságot fogja tanúsítani a kormány a gazdákkal szemben. A boritaladót el nem törölheti az állam. De a bor és a sör adóját csökkenteni lehet. Kéri tehát Bernáth Bélát, hogy vonja vissza határozati javaslatát, ha ezt nem teszi, a Házat kéri, hogy vessen el. A vasbányák kimerüléséről nem igen tart, mert a geológusok ezelőtt 15 évvel azt mondták, hogy 30 év múlva kimerülnek a vasbányák, most meg azt mondják, hogy 40 év múlva merülnek ki.

Lázár Pál: De ha azóta emelkedett a fogyasztás!

Wekerle Sándor: Hiszen akkor még hamarabb kellene bekövetkeznie a kimerülésnek (derültség). Kéri a költségvetés elfogadását.

Lázár Pál személyes kérdésben szólal fel.

Hoitsy Pál előadó: Nem fogadja el Bernáth Béla határozati javaslatát. Képtelenség arra gondolni, hogy az ország egy ilyen nagy jövedelemtől elessék.

Bernáth Béla visszavonja határozati javaslatát.

A Ház a pénzügyi tárca költségvetését általánosságban megzavazza.

A részletes tárgyalás során

Bozóky Árpád: Azt kívánja, hogy min-

ROSE DEZSŐ

ékszerkereskedése
DEBRECZEN, Piacz-utca, Hungária-kávéház mellett.
Specialista modern ujdonságokban.

den járásbírószág székhelyén legyen adóhivatal.

A bányászat tételénél

Vizy Ferenc: Azt panasolja, hogy a bányaaltsztek a nyugdíjalapra sokkal nagyobb összeget fizetnek be, mint más állami alkalmazottak.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Gondja lesz rá, hogy ezeken az állapotokon segítsen.

Az elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után Bozóky Árpád, Eber Antal, Samassa János rövid felszólalásaikban az összes tetteket megszavazták és így a költségvetést részleteiben is elfogadták.

A színház-ügyek.

Az ülés végén Apponyi — Somogyi Aladár interpellációjára válaszolva — kijelentette, hogy a színészeti ügyeket technikai akadályok miatt nem lehetett átvinni a kultuszminisztériumba, de igéri, hogy a jövő évi költségvetéskor már ott lesznek.

Somogyi Aladár tudomásul vette a miniszter választát, mire az ülés véget ért.

Egyház és iskola.

A Dóczy-intézet igazgató tanácsa.

Az ev. ref. felsőbb leányiskola igazgató tanácsába megválasztották elnöknek Kiss Albert lelkészt, tagokul Dicsőfi Józsefet, Könyves Tóth Kálmánt, dr. Sz. Szabó Józsefet, Balogh Ferencet, dr. Ujfalussy Józsefet és Somogyi Pált.

A tanítóképzőből. Nemrég nevezte ki a miniszter Berentes Lajos debreczeni tanítóképző intézeti helyettes tanárt a verseczi főreáliskolához. Berentes most tudatta a miniszterrel, hogy megmarad a debreczeni tanítóképző intézetnél.

A Csokonai-kör az egyetemért.

— január 24.

A Csokonai-kör legutóbbi választmányi ülésén elhatározta, hogy az egyetem ügyében szintén sikra száll. Nagyszabású irodalmi ülést szándékozik tartani, amelyen kiváló tekintélyeket, a magyar közművelődés vezető embereit akarja megszólaltatni a debreczeni egyetem mellett. A Csokonai-kör első sorban Beöthy Zsolt egyetemi tanárhoz, a Kisfaludy-társaság elnökéhez fordult, a következő levéllel:

Méltóságos Ur!

A Csokonai-kör teljes mértékben át van hatva azon tudattól, hogy Debreczen városa történelmi múltjánál és irodalmi hagyományainál, földrajzi helyzeténél és színmagyar jellegénél fogva, valamint meglévő főiskolájára és egyéb intézményeire való tekintettel első sorban hivatott, hogy egyetemi város rangjára emelkedjék. A Csokonai-kör keveselli a maga erejét ahhoz, hogy ezt a mély meggyőződését a városnak öntudatává tehesse, sőt az egész ország közvéleményével elfogadtassa. — Azért tisztelettel és bizalommal Méltóságodhoz fordulunk, hogy azon őszinte, igaz szeretettől indítva, amelylyel Méltóságod köztudomás szerint viseltetik Debreczen városra, a vallásszabadság és szabadgondolkodás a régi bástyája, a hazafias áldozatoknak a kimeríthetetlen forrása az alföldi magyarságnak a leg-tisztább középpontja, szóval Magyarország szíve iránt, kegyeskedjék még a tél folyamán hozzánk lefáradni és a Csokonai-körben tartandó ünnepi ülésen fölemelni határozatos szavát a debreczeni egyetem érdekében és e kérdést magasabb szempontból fejtegetve bennünket azon magasztos, de végtelen sok akadályba ütköző nehéz törekvésünkben egy hatalmas lépéssel

előbbre vinni, hogy Debreczennek majdnem négy százados kollégiumából, abból a főiskolából, melyben Maróti, Hatvani és Péczely tanítottak s amelyben Csokonai, Kölesy és Arany tanultak, egyetem, a nemzeti érzés és a szabad vizsgálódás jegyében fogantatott egyetem váljék a magyarságnak erősítésére és a tudománynak felvirágoztatására.

Reménytel és bizalommal eltelve, hogy Méltóságod hívó szövegére kegyes lesz a hazai közművelődésnek ezt a kért áldozatot meghozni és körünkben előadást tartani, ajánljuk a Csokonai-kört és mostan magunk elé tűzött nemes célunkat Méltóságodnak régi jóindulatába és becses figyelmébe

s maradunk Méltóságod iránt Debreczen, 1907. január 20.

hazafias üdvözléssel:

Géresi Kálmán, Kardos Albert,
a Csokonai-kör elnöke. a Csokonai-kör titkára.

Hasonló tartalmu levelet intézett a kör elnöksége dr. Alexander Bernát egyetemi tanárhoz, a M. T. Akadémia tagjához.

Városháza és vármegye.

A villamos mű gépészmérnöki állása. Debreczen városa tudvalevően pályázatot irt ki a villamos mű építésének tartamára betöltendő gépészmérnöki állásra. A pályázat határideje holnap délelben jár le. Eddig négy pályázó jelentkezett.

A vármegye erdészeti bizottsága e hó 25-én, pénteken délelőtt 9 órakor a vármegyeháza nagytermében ülést tart.

Érvizvédelmi csapatok kimutatása.

Az alsószabolcs-tiszai ármentesítő társulat tegnap terjesztette be kimutatását Hajdu vármegyéhez az árvizvédelmi csapatok közerejének az egyes községek között történt elosztásáról. A kimutatásban három hajdu-megyei község szerepel.

Sorshuzás. A középponti járás legifjabb hadkötelesei számára a sorshuzást e hó 26-án, szombaton délelőtt tartják meg, a vármegyeház nagytermében.

Az amerikai láz. Hajduvármegye alispáni hivatala tegnap öt tiszacsegei kivándorlónak adott utlevelet. Az Amerikába kivándorlók nevei: Ludman Mihály, Simon Gábor, Réti János, Simon Sándor és Butor Gábor.

Ajánlatok a villamos telep építkezéseire.

Kik nyújtottak be a pályázatokat?

január 24.

(Saját tudósítónktól.) Jeleztük tegnap, hogy a villamos mű magasépítkezéseire összesen huszonnyolc ajánlat érkezett be a határidőig.

Ma már módunkba van közölni az ajánlkozók teljes névsorát. A számadatokról csak akkor adhatunk ismertetést, mikor a mérnöki hivatal elkészült az összes kiszámításokkal.

Az összes magasépítkezési munkák elvégzésére ajánlatot adtak be: Tóth István építész, Nagy Benő kisvárdai vállalkozó és Halasy Károly budapesti mérnök. Értesülésünk szerint ez ajánlkozók között Halasy kívánja a legolcsóbb árat.

A szobrász munkákra ajánlkozott Tóth András Debreczenből.

A kőfaragó munkákra: Titonelli Miklós, Beck Sámuel Erdőbénye.

Az üveges munkákra: Kaszanyitzky Endre Debreczen, Lám Sándor Debreczen.

A szobafestő- és mázó munkákra: Bartha Gergely Debreczen, Eckstein Lajos Budapest, Dihen János Debreczen.

A kéményépítésre: Eggenberger Sándor Budapest, Heinecke H. R. és Demény Ottó Budapest, Kustódy Alfonz Budapest.

A lakatos munkákra: Losonczy János Debreczen.

Vegyes részmunkákra: Blaskovits és társa (Első debreczeni asztalos- és lakatos ipartársulat) az asztalos-, lakatos munkákra, továbbá a padlózat és vasszerkezet elkészítésére. Kallóssy Kálmán Debreczenből ugyan-ezen munkákra s még a mázó és üvegesmunkák elvégzésére. Dorsch Hugó Debreczenből az asztalos, lakatos, üveges és mázó munkákra.

A bádigos munkákra: Kerékgyártó Sándor Debreczen, Kiss Ignác Debreczen, Kereszturi és Nagy Debreczen.

Az asztalos munkákra: Harsányi István Debreczen.

A burkolási munkákra: Lukács Vilmos Debreczen, Schlesinger Dávid Debreczen.

Az ács munkákra: Barna Tamás és társai Debreczen, Horváth Józsefnek (Budapest) debreczeni képviselője: Széll Géza Debreczen.

Végül a kőműves munkákra: Biczó Gyula Debreczen, Tóth István kőművesmester Debreczen.

Fainség Debreczenben.

A tanács nem vehet erdőt.

Mégis kisebb már a veszedelem.

— január 24.

(Saját tudósítónktól.) Tegnapelőtt hosszabb cikkben emlékeztünk meg arról, hogy Debreczen város lakossága a fainség veszedelme előtt áll. Ez a hír annál komolyabb és figyelemreméltóbb volt, mert most kelt szárnyra a hideg legkegyetlenebb napjaiban. Tudósítónk tegnap számos helyen szerzett információt a fainségre, a faállományra vonatkozólag s ez értesülések alapján jelenthetjük, hogy a faszükség csakugyan nagy ma is Debreczenben, de kézenfekvő, azonnali veszedelemről nincsen szó.

Tudósítónk ugyancsak tegnap beszélgetést folytatott Kovács József polgármesterrel, ki nagyon érdekesen nyilatkozott az egész kérdéstről s arról, hogy a tanácsnak minő szerepet lehet egyáltalán vállalni a faveszerzés dolgában?

Munkatársunk összes idevonatkozó adatai a következők:

A polgármester a miniszteriumban.

Kovács József polgármester a múlt héten fenn járt Budapesten, a belügyminiszteriumban s hosszabban tárgyalt Debreczen város fávételi ügyében két miniszteri tanácsossal is. A polgármester megemlítette, hogy Debreczen város közgyűlése a bekövetkező fainség esetére utasította a tanácsot, hogy fát, esetleg erdőt vásároljon. Ez a közgyűlési határozat még nincs fenn, de a miniszteriumban már a bejelentését is igen fázósan fogadták. Sehogy sem tartják helyesnek, hogy egy város tanácsa ilyeszerű üzérkedéssel foglalkozzék, nem főleg akkor, ha ez a szabad kereskedelem érdekeibe is belenyúl. A fávételt, ha ez csakugyan vég-szükség ellen nyujt védekezést,

még valahogy akceptálnák, az erdővételt azonban semmiesetre sem. Ehhez az esetleges megveendő erdőhöz (a révi erdő megvételéről már szó is esett) Debreczen városának egész kirendeltségre, új alkalmazottak nagy számára volna szükség, ami nemcsak nem gazdaságos, de célra sem vezet. Elvégre ebből az erdőből, ha nyomban meg is kezdik az irtást, az ősznél előbb nem lehet fát kapni. Aminthogy használhatatlan ma a városnak azon fája is, melynek a belterületre való szállítása most folyik.

Most tetszik ki, mennyire kár volt mellőzni az erdőmesternek azon indítványát, hogy a városi fa ára két koronával emelkedjék. Természetes és előrelátható volt, hogy az általános drágaság nyomán, s a munkaerők horribilis igényei folytán a fa ára is tetemesen föl fog szaladni. Októberben s decemberben is megtevődött ez az indítvány, de mindig siket fülekre talált.

A vidék faárai.

A „Budapesti-Hírlap“ kimutatást közöl a vidéki faáraitól. E szerint a fa legdrágább Budapesten, Pozsonyban és Temesváron, hol egy-egy öl fa 42—44 koronába kerül. A legolcsóbb fa Bánffyhunyad és Nyitra környékén kapható; itt az erdőségek mellett elszállítással együtt 28—30 koronáért kél a fa öle. A nagyobb városok faárainak átlagos kifejezője a 38 koronás szám. Ezen alul csak Nagyváradon, Debreczenben és Kolozsváron lehet fát kapni.

A fadrágaság főoka ott keresendő, hogy az erdei munkások, a mezei munkások mintájára, országosan szervezkedtek s körülbelül két akkora bért kérnek, mint ezelőtt kaptak volt. Nem kisebb baj az sem, hogy a nagy fatermelőket készenlétlenül érte a szokatlanul kegyetlen tél; az őszi hónapok után senki sem várt ily rettenetes hideget.

Van fa, lesz fa.

A fakereskedők raktárai nincsenek ugyan tele, de mindeniknek van eladó fája. Azonkívül, mint értesülünk, a közel napokban nagyobb szállítmány érkezik néhány kereskedő számára. A Hatvan-utcai telepekről tegnap is behordtak a városba több mint száz öl fát.

A szén ára is megállapodott s a lakosság, nem tulolcsón ugyan, de ezzel is segíthet ideiglenesen a bajon. Arról is értesülünk továbbá, hogy a város hétfőre ismét áruba tud bocsátani pár száz ölnyi botfát. Ez a botfa ugyan igen gyöngye tüzelőszer, de jó arra, hogy az abszolút fainség esetén védekezést nyújtson.

A rendőrség is érdeklődött a famizériák iránt, nem ugyan hivatalos adatkereséssel. E puhatolozások eredménye, hála istennek az, hogy akut veszedelem nincs, s minden házban vidáman pattognak a kandallók fahasábjai. A szegényebb, a legszegényebb néposztályt ugyan

nagyon mélyen, nagyon érzékenyen sújta a fadrágaság, de az alsó néposztályok e nagy nyomorusága ma országos baj, amelynek hatásai nemcsak Debreczenben s nemcsak a fainség terén észlelhetők.

Mindent összegezve: a hideg nagy, de nemcsak Debreczenben, a fa drága, de szintén nemcsak Debreczenben. Sőt, aki tárgyilagosan nézi az ügyet s az országos állapotokat, annak szinte örülnie kell, hogy Debreczenben lakik. Debreczenben, ahol mégsem 44 korona a faára, ahol botfát is lehet kapni s ahol az általános drágaság egyik következménye, a fadrágaság legutóljára lépett föl.

Husz évig perlekedett.

Rálőtt a feleségére.

A gyermekek miatt.

— január 24.

(Saját tudósítónktól.) Sajnálatos bűnpörben fejezték be most a vizsgálatot a debreczeni vizsgálóbírósnál.

A múlt év május 12-én történt, hogy Gulácsi Miklós 45 éves földműves Hajdúszoboszló mellett a mezőn mellbe lötte a feleségét, Czeglédi Lidiát. Huszonegy éve esküdött meg Gulácsi feleségével. Tíz esztendőig békességben éltek s három gyermekük is lett. Később az asszony megváltozott. Lusta, dolgotalan lett, gyermekeit elhanyagolta, sőt — többek állítása szerint — szeretőket is tartott.

Örökös perpatvar, veszekedés volt ott honos azután az addig békés hajlékban, ahol a piszkos, a rendtelenség ütött tanyát. Ismét két gyermeke született az asszonynak, aki nem törődött a családdal és elhagyta az urát.

Nagy kérésre visszajött az asszony az urához, de hamarosan ismét elköltözött. Gulácsinak fájt a szíve, mikor gyermekeit gondozatlanul, házatáját uszulásnak indulva látta s újból felkereste az asszonyt; kérte, jöjjön haza, mindent megbocsát. Az asszony hazament egy-két hónapig megvoltak valahogy, de tovább nem tudott otthon maradni. Harmadoszor hagyta így el az urát és tért vissza Gulácsiné, aki utóbb 1905. nyarán szökött meg az urától.

A múlt év májusában a mezőn talákozott Gulácsi hűlen feleségével. Ismétellen kérte, tekintse gyermekeit, térjen a jó útra; megbocsájt, elfeled neki mindent, csak menj vissza hozzá, mert nem nézheti, hogy romlanak el anyai gondozás nélkül a gyermekei.

Az asszony nem akart visszamenni. Gorombán felelt vissza, mire a házastársak között heves veszekedés fejlődött ki. Majd mindkettőt pisztolyt rántott elő s egymásra löttek. A férj sértetlen maradt, az asszony ellenben vére: en rogyott össze: a golyó mellbe találta. Sebe nem volt súlyos, néhány hét alatt felgyógyult.

Az ügyész intézkedésére megindították a vizsgálatot s letartóztatták Gulácsit, akit az asszony felgyógyulása után szabadon bocsátották.

A vizsgálatot most fejezték be és az ügyészség tegnap bocsátotta ki vádiratát, amelyben Gulácsi ellen házastárson elkövetett szándékos emberölés büntetvének kísérlete miatt emel vádat. Gulácsi védője, dr. Kardos Samu utján bejelentette, hogy a vádirat ellen kifogásokat nem ad be, sőt azt kérte, hogy már a februári esküdtszéki ciklusban vegyék az ő ügyét tárgyalás alá.

Mivel akadályok nincsenek, kétségtelen, hogy Gulácsi ügye a jövő hónapban kerül főtárgyalás alá.

Mennyit dolgoztak a kir. táblán.

Ar itélőtábla egy éve.

— január 24.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni kir. itélőtáblánál most fejezték be a múlt évről szóló működési kimutatást, amelynek alapján közöljük az alábbi érdekes adatokat:

A tábla beadványi forgalma a múlt évről 14375 beadványt mutat, amikből 33 fegyelmi ügy lett (az előző évi 28-cal szemben), 3135 polgári ügy (1905-ben 3188), 222 felülvizsgálati és felfolyamodási ügy (1905-ben 232), 1060 büntető ügy (1905-ben 1074), jövedéki kihágási ügy 108; 5585 pedig elnöki ügyekre esik.

A múlt évben befejezett az itélőtábla 3197 polgári ügyet (előző évben 3073), 201 (1905-ben 235) felfolyamodást, 1109 (1905-ben 1005) bűnügyet és 110 pénzügyi kihágást, összesen 4617 ügyet.

A tárgyalásokat illetőleg polgári ügyben 3833 tárgyalás alatt 1085 ítéletet hozott a tábla, felülvizsgálati ügyben 190 tárgyalás alatt 115 ítéletet. Bűnügyben 3145 tárgyalásban 809 ítéletet, jövedéki kihágásban 87 ítéletet hoztak. Bűnügyi főtárgyalást 197 napon át, tanácsulást 114 napon át tartott.

Telekkönyvi vizsgára 34-en jelentkeztek és 28-an sikerrel le is tették a vizsgát.

A személyi dolgokban nevezetes éve volt a táblának a tavalyi. Bernáth Elemér táblaelnök halálával megüresedett a debreceni tábla elnöki méltósága, amelyre a király Porubszky Jenő addigi pozsonyi táblai tanácselnököt nevezte ki. Az új táblai elnök január 11-én tette le az esküt és foglalta el hivatalát.

Eltávozott a bírói karból Naszády Iván táblai bíró, aki az annyira ismeretes gyászos szereplése után mint királyi biztos ment nyugdíjba s nem jött vissza a táblához; továbbá Tomcsányi László táblabíró, akit a kuriához neveztek ki, végül dr. Bakó József bíró, akit a pesti táblához helyeztek át.

Ezek helyére kinevezte a király: Kolbenhayer Kálmán volt elnöki titkár, Witt László volt szegedi táblabíró és Papolczy Lajos beregszászi volt táblabírói címmel és jelleggel felruházott törvényszéki bíró. A táblabírává kinevezett Kolbenhayer elnöki titkár helyét Czébel Gusztáv máramaroszi geti törvényszéki bíró nevezte ki.

Eltávozott még a marosvásárhelyi törvényszékhez bírónak dr. Ternovszky Béla volt tanácsjegyző, akinek helyét Orosz Mihály felsővisói albiróval töltötték be.

Működik most a táblánál 1 elnök, 2 tanácselnök, 19 bíró, 1 elnöki titkár, 4 al-bíró és 2 jegyző mint tanácsjegyzők, továbbá a segédhivataloknál 1 igazgató, 3 irodatiszt, 6 írnok, 1 díjnok, 2 altiszt és 7 szolga.

Ettől teljesen különálló természetesen a főügyészség ügyforgalma, amelyről legközelebb referálunk.

A törvényhatósági bizottság tagjai.

Az 1907. városatyák névsora.

Debreczen, január 24.

(Saját tudósítónktól.) A város főjegyzői hivatala tegnapra készült el azzal a névjegyzékkel, mely az 1907. évi törvényhatósági bizottsági tagok neveit tartalmazza. — E névsorban már a legújabbban megválasztott s a legutóbb nyert hivataluk alapján bekerült városatyák is szerepelnek. A törvényhatósági bizottságnak e kimutatás szerint kétszázötvenegy tagja van.

A teljes névsor a következő:

Legtöbb adót fizetés jogán: Aczél Géza, Áron Jenő, Áron Miksa, Balogh István, Balogh István (Bethlen-u.), id. Bányai István,

Bilkei Kövesdi Imre, Boldog István, Csanak József, Csikos Sándor, Debreczeni Jenő, Debreczeni Lajos, Ekli József, Falk Lajos, Fleischmann Mór, Fried Emil, Fürst Odón, Gaál Ferenc, Gara Alajos, dr. Gajzágó Béla, Gebauer Károly, Geiger Simon, Gyarmathi István, Györfly Aladar, Hajdu Gyula, Harangi Sándor, Hauer Bertalan, Hegedüs Ferenc, Hochfelder Jakab, Horváth István, Horváth János, ifj. Horváth Tamás, Huttlész Kázmér, Jámbor János, Jóna István, Jóna János, Kardos László, Kállai Sándor, dr. Kenézy Gyula, Kenyeres Károly, Kertész Imre, ifj. Kertész István, Kertész János, Kiss Mihály, dr. Kocsár Gábor, Komlóssy Arthur, Komlóssy Dezső, Koszorus Lajos, Kovács József, Lamprecht Frigyes, Lestyán Adorján, Lőkövits Artur, Lukács Armin, Lusztig Károly, Móriéz Ferenc, Muraközy László, Nagy Jakab, dr. Nagy Lajos, Németh András, Polgári Bálint, Reichmann Armin, Riekl Antal, Riekl Géza, Riesz Henrik, Dr. Rottler Béla, Sembery Miklós, Sesztina Jenő, Simonffy Emil, Simonffy Imre, Dr. Sz. Szabó József, Szabó Kálmán, Szabó Lajos, Szalay József, Szántó György, b. Széll Farkas, Dr. Széll Kálmán, Szentkirályi Tivadar, Szép József, Szikszay Lajos, Szilágyi Imre, Segmüller Árpád, Taffler Ignác, Tóth István, Dr. Tüdős János, Dr. Ujfalussy József, Ungvári József, Vadon Sándor, Dr. Varga Elemér, Veesey Viktor, Veesey Zoltán, Weichinger Károly, Zádor Lajos.

Választott tagok: Alföldi Gábor, Dr. Baesó Dezső, Dr. Bakonyi Samu, Dr. Balkányi Miklós, Balogh Ferenc, Bicsi András, Bihari István, Böszörményi Mihály, Dr. Burger P., Csanak János, Dávid Mihály, gróf Degenfeld József, dr. Dereakassy István, Dicsőfi József, Ericz Ernő, Faragó András, dr. Fejér Ferenc, Fésüs Lajos, dr. Freund Jenő, Harsányi Gusztáv, Herzeg János, ifj. Horváth János, János Zoltán, Jobbágy János, Józsa Vince, Juhász Ignác, dr. Kalmár Barna, Kaszanyitzky Andor, Kálmán András, Keeskés István, Kelemen Gábor, Kertész István, Kertész Mihály, Kiss Albert, Kiss Aron, Kiss Bálint, K. Kiss József, Koppányi Dávid, Kovács János, Kovács Lajos, dr. Kőrösi Kálmán, Kövendi D. M. Kocsis, Kulesár Endre, Kulesár Gábor, Mátyás Endre, Márton Imre, ifj. Mike Ferenc, Motesieky Hugó, L. Nagy Bálint, T. Nagy János, beregi Nagy Sándor, dr. Nagy Zsigmond, Németi László, Németi Sándor, Orokoesi Végh János, Pálfi Ferenc, Pálfi Gábor, Pető István, Polgári József, Polgári Márton, Polgári Sándor, Pongó Lajos, dr. Papp Alajos, Poroszlay László, dr. Révi Nándor, Roehltz Artur, Salánki Ferenc, Sarkai Ferenc, ifj. Schwartz Vilmos, Serecs András, Simon István, Sinka Sándor, Somogyi Pál, Szabó József, Szatmári Ferenc, Szentesi János, Szilágyi Bálint, Szucs István, Stingly Kálmán, Thiesen Arthur, dr. Tóth Kálmán, Torók Bálint, Torók Péter, dr. Varga Lajos, Varjas János, Varjas Sándor, Vass Károly, Váczy János, Varray János, Zelinger Éde, Zöld János, Zöld Mihály.

Tisztségükön fogva tagjai: Aczél Géza (virilis jogon is), Bészler Károly, Csóka Samuel, dr. Doczy Emil, Király Gyula, Komaromy Antal, Kondor Kálmán, Konez Akos, Kovács József (virilis jogon is), Körner Adolf, dr. Magoss György, dr. Medgyaszay Dezső, Medgyaszay Miklós, Medgyessy Lajos, Sz. Nagy Lajos, Orah Karoly, Papp József, Roucsik Lajos, Siposs György, Szabó István, Szabó Kálmán, dr. Tóby Elek, dr. Toth Emil, dr. Tüdős Kálmán, dr. Varga Elemér (virilis jogon is), Varga Károly, Veesey Imre, Végh Gyula.

Színház.

Műsor.

Január 24. Cütörtök: „Velencei kalmár”. (A. bérlet.)

Január 25. Péntek: „A tolvaj”. Ujdonosság. (B. bérlet.)

Január 26. Szombat: „A tolvaj”. (C. bérlet.)

Január 27. Vasárnap: D. u. „Gósák”. Este: „A tolvaj”. (Kis bérlet.)

A Fenn az ernyő nincsen kas tegnapi előadását ismét zsufozt ház nézte végig. A közönség Zilahy művészi alakítása mellett valósággal tüntetett. A többi szereplők a régiak voltak.

Velencei kalmár. Ma kerül színre Shakespeare halhatatlan költő örök becsű drámája: A Velencei kalmár. A címszerepben Szakács Andorral az előadásban részt vesz csaknem az egész személyzet.

A nagyváradi színtársulat Debreczenben. Hirt adták Zilahy Gyulának s még négy más vidéki színgazgatónak azon tervéről, hogy a Nagyváradon emelendő Színgligeti-szobor alapja javára társulataikkal Váradon egy-egy előadást tartanak. Ehhez az érdekes vállalkozáshoz nem kevésbé érdekes másik hírt veszünk ma. Arról érkezik nevezetesen jelentés Nagyváradról, hogy a Somogyi Károly társulata ugyanezen estéken azon városokban tart vendégszereplést, amely városok társulata Váradra rándul. A társulatok ez egy napos állomás-cseréje igen érdekes és ötletes gondolat s mi nagy érdeklődéssel tekintünk a nagyváradi társulat debreceni vendégtájká elé.

A tolvaj. A tolvaj ho'napi bemutató előadása iránt a lehető legnagyobb érdeklődés mutatkozik a közönség körében. Az előjelekből ítélve, ez lesz az idei szezon legnagyobb drámai szenzációja. A minden jelenetben hatásos színű kiválóan elsőrendű szereposztásban kerül színre. Hatalmas szerephez jutott Bekés Gyula, ki az idősebb Lagardest személyesíti. Ezt a szerepet Párisban is a legkiválóbb színészek egyike Huguenes Felix adta. Szakács és Borezi is igen hálás szerepekhez jutottak, a második felvonást Terneyei és Hahnel Aranka játsszák végig. Jelentős szerephez jutott még Almássy Lola is.

A kis áruló. Legközelebb A kis áruló operette kerül bemutatásra. A főszerepeket Zilahyné, Lónyai Piroška, Vida Ilona, Polgár, Szalai, Arkossy, Sarkadi stb. játsszák.

A Loheng in. Wagner hatalmas dalművéből most már az össznépek próbák megkezdődnek Fekete Oszkár karnagy vezetésével. Az előadás napja még nincs meghatározva, de okvetlen a jövő hónapban kerül színre.

Hírek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépéső-tolyosóján. Telefon 412 ...

Két tüzeset Debreczenben.

(Saját tudósítónktól.) A tegnapi nap folyamán két ízben is jeleztek tüzet a tüzőltő laktanyába.

Délben egy órakor jelentették, hogy Sándor Gáborné Erzsébet-ut 22-ik szám alatti lakos udvarán egy amolyan nyári konyhává átalakított ólban tűz támadt. Disznóhúst füstöltek az ólban, amely kigyuladt s bizony az ólban a tűz martaléka lett minden.

Este hét óra után a honvéd barakból jeleztek tüzet, ahol egyik szobában a kályhaszó mellett a tetőzet (plafond) fogott tüzet. Minden nagyobb veszedelmek nélkül eloltották a tüzet.

Mindkét tüznél Publig Ernő tüzőltő-főparancsnok Dézsi őrsparancsnokkal együtt megjelent, irányította a legénységet, mely ez alkalommal dicséretreméltó gyorsasággal eloltotta a tüzet.

A villamos-szerződés megállapítása. A Ganz-gyárral kötendő villamos szerződés pontozatainak megállapítása végett a városháza kistermében tegnap délelőtt folytatódott tanácskozás volt, amelyen Hollós József műszaki tanácsos, Debreczeni Jenő gyárgyári igazgató, Aczél Géza főmérnök, Körner Adolf tanácsnok és dr. Magoss György tisztifőügyész vettek részt. A bizottság végleg megállapította a szerződés tervezetét, melynek elfogadására a tanács még e hét folyamán fölhívja a Ganz-gyár igazgatóságát.

Népszerű fizikai előadások. A Szabad Iskola hallgatói számára rendezett népszerű fizikai előadások újabb sorozatát Nyáry Béla és Zalányi János tanárok vasárnap d. u. 2 órakor kezdik meg a kollegium fizikai előadó termében.

A tél borzalmai. A tél borzalmairól, a Debreczenre rázúdult rettenetes hidegről nagyon sokat lehetne írni. Nem érdektelen például a meteorológiai intézetnek tegnapi jelentése sem, amely szerint egész Európában csak Szentpétervár, Lemberg s két magyar helység: Rozsnyó és Otátrafűred élt át oly hideg napot, mint a keddi Debreczenben volt. Az pedig egyedül Debreczenben esett meg, hogy 16 méusz foknál egyetlen percre sem szállott feljebb a hőmérő higánya. Természetes, hogy ezt az istelen hideget alig képes elszorítani az ember. Az utcán keveset járó közönség csak elviseli még valahogy, de a szegény katonasember, akinek épen őrséget kell tartania, nem képes kiállni a farkasordító hideg fagyos lehellel. Tegnapi délelőtt távbeszélőn érdeklődtünk a helyi laktanyánál, hogy nem történtek-e súlyosabb természetű megfagyások a hideg miatt. Hát meg nem fagyott hálistennek senki, ellenben a fulek alaposan megsínyltek a hideget. Ime a statisztika: A 39-ik gyalogezrednél körülbelül negyven, a harmadik honvédegyalozrednél ugyanennyi, a 7-ik huszárezrednél szintén közel husz katonának fagyott le a füle. Nehány bakának a lába is megfagyott. Pedig a parancsnokságok minden emberies intézkedést megtettek s például az őrs-gegen levő embereket is félóránként váltatták föl. De hát mit ér ez ebben a nagy hidegben s mit ér ez a nyulási rozoga fakaszárnyakban?

A nem okleveles gazdatisztek vizsgái. A debreceni gazdasági akadémia igazgatósága értesíti a nem okleveles gazdatisztek, hogy az 1907-iki idényben tartandó gazdatiszti gyakorlati vizsza márengedelveztetett s hogy a vizsgálatokat előreláthatólag április hó vége felé tartják meg s a vizsgára való behívásokat február hóban küldik szét.

A Rákóczy-bandérium költségei. Debreczen város tudvalevőleg fényesen kitétt magáért a nagy fejedelem hamvainak temetésén. Olyan bandérium képviselte Debreczent, amelynek, az egész főváros véleménye szerint, nem akadt párja a rengeteg küldöttség között. A bandérium s egyáltalában a képviselések összes költsége 10,500 koronát tett ki, mely összeget a közgyűlés meg is szavazott. A belügyminiszter tegnap értesítette a várost, hogy a rendkívüli költségvetés terhére fölvevett ezen kiadást jóváhagyta.

Katonák az aratáson. Megirtuk nemrég, hogy a kormány komolyan foglalkozik azzal a tervvel, hogy a katonákat az aratás tartamára ezentul mindenévben szabadságolják. A kormány ez a terve aligha fog valóra válni, sőt inkább bizonyos az, hogy még a tartalékos mezei munkásokat is behívják aktív szolgálatra és ily módon fognak védekezni a kúlátásba helyezett általános aratási sztrájk ellen. Erre mutat Pest vármegye legutóbbi közgyűlésén elfogadott az az indítvány is, amely szerint föl-

irnak az országgyűléshez, hogy szükség esetén vezényeltesse ki katonaságot az aratási munkák elvégzésére. Erre az orvos-ságra akkor lenne szükség, ha a munkások sztrájkolnának vagy méltányos aratási szerződések mellett nem volna biztosítva az aratás. Pestvármegye ezen felirata most érkezett meg Debreczen városához, pártolást kérő átirat alakjában.

— **Az urkocsis-egylet kérelme.** A debreceni urkocsis-egylet tegnap kérvényt nyújtott be a városhoz, melyben egy Debreczen városáról elnevezendő futamra ezer koronás díj kitűzését s megadását kéri. Az egylet idei versenyei június 9—11. napjain lesznek. Az urkocsis-egylet, mely szintén jelentős mértékben van lötenyésztesünk hasznára, eddig csak 500 korona évi segítyt kapott a várostól, szemben a lovaregylettel, mely 1000 koronás szubvenciót huz évente. A város előre láthatólag teljesíti a kérelmet.

— **Elvi határozat az asztalosok érdeklében.** A nagy közönséget is érdeklő elvi határozatot hozott az asztalosok érdeklében Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter. E szerint az asztalos iparosnak jogában áll a magakészítette rámákhoz és kezekhez tükröket venni, azokat rámákba illeszteni, a képeket beüvegezni, illetőleg a tükröveg bevázását is elvégezni és az így elkészített cikkeket forgalomba is hozhatja.

— **Az összeütközés sérültjei.** A „Debreczen“ tegnapi száma megírta, hogy kedden hajnalban a pályaudvaron két vonat összeütközött és hogy Tiszai István vonatvezetőt s Kemecsei Károly fékező fejükön megsebesültek. — Mindkettőjüket a kórházban ápolják, ahol tegnap a sebeket bevarták. A sérültek állapota tegnap jobbra fordult.

— **Szobafestők ülése.** Az ipartestületnél tegnap a szobafestők foglalkoztak a munkaadók szövetségének kérdésével és kimondták, hogy a munkásmozgalmak elleni védekezésre a szövetség megalakítását szükségesnek tartják és a maguk részéről hozzájárulnak. Majd apróbb ügyeket tárgyaltak, végül az előjárásba Horváth András festőt jelölték.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalomtól le-sújtó érzetével tudatjuk, felejthetetlen jó testvérünknek, nagybácsi és jó rokonunknak néhai Salánky Gyulának folyó hó 23-án reggeli 9 órakor, életének 27-ik évében, rövid, súlyos szenvedés után történt csendes elhunytát. Felejthetetlen halottunk hűlt tetemei folyó hó 25-én, délután 2 órakor fognak Garay-utca 8. számú házuknál, a nagytemplomban tartandó rövid ima után, a Hatvan-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, ösmerőseinket és az elhunytunk jó barátait szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1907 január 23-án. Béke poraira! Bánatos testvérei: Polgár Salánky Ferenc nejevel Csobán Erzsébettel és gyermekeik. Polgár Salánky Mihály nejevel Varga Máriaival és gyermekeik. Salánky Róza férjével Polgár Juhász Gáborral és gyermekeik. Valamint számos közeli és távoli rokonok nevében is.

— **Kisvasuti mizériák.** Valóban nincs türelmesebb közönség és hatóság a debreczeninél. Ebben a szibériai hidegben aratása van a kisvasutnak. Kora reggeltől késő estig majd minden vonat zsufolásig van fagyoskodó közönséggel, iskolába siető leánykakkal és fiukkal. De azért a Margit-fürdői megállónál levő váróhelyiséget nem tartják érdemesnek 7 órakor kinyitni, s az iskolás növendékek keze, lába ott fagy le, az új kisvasuti ügyvezető-igazgató nagyobb dicsőségére, aki ugylátszik épen, mint elődje nem tudja rendbe szedni a vonatkezelő alkalmazottakat. Ezt látszik igazolni az is, hogy a dohányzási tilalom is mellőztetik. A szürös atyafiak vigan szívják pipáikból a jó kapadohányt, de nincs, aki ezt megtiltsa nekik, az intelligens közönség nagy gyönyörűségére.

— **Harmincegy sebbel.** Tegnap jött ki a közkórházból Szemán Mihály napszá-

mos, akit a város alatt hét ember megtámadott és véresre vert. Félholtra válvá vitték be a kórházba, ahol dr. Hutiray József csak a fején 31 sebet vart be. A gondos ápolás következtében már tegnap elhagyta a kórházat és orvítamadói ellen megtette a feljelentést.

— **Halálozások.** Tegnap az állami anyakövi hivatalban az alábbi haláleseteket jelentették be: László János ev. ref. 6 hónapos, Diószegi Ferenc ev. ref. 86 éves, Csetnek Károly ev. ref. 25 éves.

— **A nagyerdei fürdő** gépezet javítása miatt további intézkedésig zárva marad.

— **Báli legyezők,** fésűk, kefék, hajtűk szappanok legnagyobb választékban, igen olcsón MENTZE HENRIK ujdonságok áruházában kaphatók, Kossuth-utca 4-ik szám alatt.

— **Valódi francia és amerikai gummi különlegességek** legnagyobb választékban Schön Sándor keztű, kötszer és orvosi műstertárában, Debreczenben, Piac-utca 12, Stenczinger-ház.

— **A jogász- és tisztviselőkör** bárendező bizottságának velem történt megállapodása folytán a február hó 2-án rendezendő álarco-estélyre szükséges jelmezeket a legnagyobb titoktartás mellett szállítom. Megrendeléseket a mai naptól kezdve e hó 23-ig elfogad Aszmann Ferenc uri divatkereskedő Debreczen, Piac-utca 27. sz. Városházzal szemben.

Izgalmak a politikában.

Válsághirek. — A Polónyi-ügy. — Thaly Kálmán nyilatkozik.

A „Debreczen“ távirati és telefon értesülései.

(Saját tudósítónktól.) A politikai élet izgalmairól hű képet nyújtanak a következő értesülések:

Polónyi nyilatkozik.

Polónyi igazságügyminiszter a következő nyilatkozatot adta közre:

Ha politikai okok kívánják távozásomat, a párt nyugalma érdekében kötelességemnek ismer-ném a rögtöni távozást. Én a miniszteri székhez nem ragaszkodom, mert nekem teher és áldozat a hatalom viselése. De itt most ocsmány rágalmakat szórtak rám és ha távoznék, annak olyan színezete lenne, mintha becsületbe vágó defektusok kényszerítenének a távozásra. A becsületemet pedig én a párt nyugalma számára sem dobhatom áldozatul, mert becsület nélkül élni nem tudok!

Thaly Kálmán nyilatkozata.

Thaly Kálmán egy ujságíró kérdészködésére kijelentette:

Polónyi — ha azt mondta, hogy a vezérőlbizottság tagjai tudtak az ő összeköttetéséről Wallerstein Rózával — nem jól emlékszik a történetekre, mert ime, ő is mindvégig tagja volt a vezérőlbizottságnak és nem tudott erről a dolgról semmit.

Elmondta Thaly azt is, hogy Polónyi a pártértekezletet megelőzőt elnöki értekezleten felajánlotta a maga lemondását, de az elnöki értekezlet ezt nem fogadta el, hanem beírta Polónyi igazoló aktáinak előterjesztésével.

Schönberger báróné cáfol.

A Polónyi ügybe belekevert Schönberger bárónőt egy ujságíró

meginterjuvulta. Gyöngéledő állapotában találta ugyan, de azért örömmel válaszolt a kérdészködésekre.

— Hallatlan, mi mindent irnak az ujságok. Hogy én öngyilkosságot követtem volna el, hogy morfiomot szedtem volna és hasonló rémes dolgokat. Hát kérem, mindebből egy szó sem igaz. Semmi okom nincs, hogy az élettől megváljak. Egész bajomat az az idegroham idézte elő, melynek sajnos egy idő óta annyiszor ki vagyok téve. Morfinista meg egyáltalán nem vagyok.

— Irja meg kérem azt is, hogy külső behatások alatt nem állok. Ahogy esetemet mostanában a lapok tárgyalják, az egyenesen vérlázító és esoda-e, ha ágyba estem? — Legyen meggyőződve, hogy az Egyetértés és az ellen a másik lap ellen megindítottam a sajtópört.

— Intézkedni fogok rövidesen az irányban is, hogy Bécsből autentikus forrásból cáfolják meg azt a galád rágalmat, mintha én főhercegekkel és más udvari körökkel intim összeköttetést tartottam volna.

— Különben is éppen mostanában voltam elutazóban. Holmim már össze is volt csomagolva egy külföldi utra, mikor ez az eset közbe jött. Borzasztó, hogy mimindent találnak ki maguk ujságírók.

— Aztán az sem igaz, mintha én Polónyival haragot tartottam volna. Erre semmi ok nincs. Engem a kegyelmes ur sohse bántott, ellenem sohasem vétett. Nem tudom sehogyan megérteni, miképpen történhetett, hogy ez a levél nyilvánosságra jutott. Az meg merőben hazugság, hogy én ezért 40,000 koronát kaptam volna. Mint sok egyéb, ez is csak amolyan mese, amilyennel mostanában annyit áltatják a közvéleményt.

A báróné a mai napon az összes öt rágalmazó fővárosi, bécsi lapok ellen a sajtópört megindította s rendre fogja perelni a vidéki lapokat is.

A király Polónyi mellett.

Kállay Tamás képviselő a legmegbízhatóbb forrásból hirdette ma a függetlenségi pártkörben, hogy a király éppen a Schönberg bárónéról közreadott valótlán hírek alapján megvan győződve a Polónyi elleni támadások igaztalan voltáról s ezért ragaszkodik Polónyi maradásához.

Polónyi perel.

Ma este késő estig minisztertanács volt, amelyről a kormány a következő kommunikét adta ki:

Polónyi igazságügyminiszter, aki régebben engedve a függetlenségi-párt álláspontjának, nem akart pört indítani támadói ellen, tapasztalva, hogy egy a függetlenségi-pártban, mint a koalíció pártjában ujabban kifejezésre jutott olyan óhajlás is, hogy bírói utra terelendő ügye, elhatározta, hogy bírói utra lép s mint igazságügyminiszter megindítja a pert támadói ellen.

A függetlenség pártkörben 9 óráig várták a minisztertanács eredményét, ekkor jött Apponyi, aki a határozatot hírül hozta, jelentse, hogy a minisztertanács Polónyi is jelen volt.

A fordulat különösen az alkotmánypártban kellett megelégedést.

Mulatságok.

Kereskedő-ifjak táncestélye. A bálidény egyik legfényesebb estélye február 16-án fog lezajlani a Bikában. A kereskedő-ifjak társulata ad ekkor bált, amely soha oly ragyogóan sikeresnek nem ígérkezett még, mint az idén. Több, mint kétszáztagú rendezőség, tehát egy egész hadsereg táncos ifju, készíti elő az estélyt, melynek remek meghívót most bocsátja ki a rendezőség. Az estélyre Dávidházyéknál pazar táncrendek készülnek. A bál esti 9 órakor kezdődik. Személyjegy 3, családjegy 8, páholyjegy 10 koronáért váltható Kontsek Kornél, Mentze Henrik, Szabó Lajos fiai, Telegdy K. Lajos, Aszmann Ferenc és Molnár Ferenc üzemében.

Protestáns bál Szatmáron. A fővárosi napilapok farsangi híreinek rovatában több említést láttunk ama fényesnek ígérkező bálról, melyet a szomszédos vármegyének ifjusága a szatmári ev. ref. templom orgona alapja javára Szatmáron, febr. hó 2-án, a Pannónia nagytermében rendez. Mi annál kevésbbé mulaszthatjuk el erre vonatkozó tudósításunkat közzétenni, mert míg egyfelől a közelség és a szatmáriakkal való rokonszenvünközlet fogva bennünket inkább érdekelt ez a vidéken szokatlanul nagyszabású bál, másrészt annak védnökségét, tekintettel a jótékony célra, épen egyházkerületi főgondnokunk, gróf Degenfeld József vállalta el. A bálanyáklul megnyert Boer Endréné, dr. Falussy Árpádná, Helmecey Józsefné, Jármay Andorné, Ujfalussy báró Uray Leona, Uray Gézané és Vajay Károlyné urasszonyok kedves egyéniségei biztosítésként szolgálnak a bál sikerére.

Éjszakai hírek.

— Express tudósítás. —

Vadászi Andort elfogták. A lapok közleményei nyomán ma reggel Mezőhegyesen letartóztatták a Gaedicke-bank gyújtogatóját és betörőjét, Vadászi Andort. Még hétfőn egy fiatal ember jelentkezett a főkapitányságon Huszár János rendőrfogalmazónál és elmondotta, hogy ő ismer egy Vadászi Andor nevű embert, akivel a legutóbbi napokig együtt hivatalnokoskodott Mezőhegyesen a cukorgyárban. Az illető nős embernek adta ki magát és vele van egy fiatal asszony. Huszár János fogalmazó megmutatta a látogatóuk Vadászi Andor arcképét és a fiatal ember határozottan raismert. Erre Huszár rendőrfogalmazó telefonált a mezőhegyesi cukorgyárba. — Itten Vadászi János beszél Budapestről, Vadászi Andor bátyja. Ott van még az öcsém. — Itt van, mondották a gyárban, de 25-én kilép. A vizsgálatot vezető fogalmazó erre táviratot vezet a mezőhegyesi csendőrségnek, hogy Vadászi Andort, aki ellen elfogatási parancs van kadva, tartóztassák le. Ma reggel ez a letartóztatás megtörtént. Értesítették a csendőrséget, hogy az odaérkezett detektív már át is vette a gyújtogatót és hozza Budapestre. A Vadá-

szival Mezőhegyesen tartózkodó nő tényleg Mócsi Hermina, akit — mert nagykoru — a csendőrség nem helyezte őrizet alá.

Elsülyedt kikötőhajó. Juhász András hajóvezető ma az Ujpest nevű csavar-gőzessel egy kikötőhajót vontatott a téli kikötőbe. A hajó az Árpád-utca tájékán eddig ismeretlen okból elsülyedt, úgy, hogy aztán vontatóhajóval kellett a téli kikötőbe bevontatni, ahol most kiemelésén dolgoznak.

Égő vonat. — A Hatvan és Budapest között közlekedő 643. sz. tehervonaton Rákoscaba és Keresztur között tegnap a mozdonyból kipattanó szikra tüzet fogott, amely százötven métermázsza kenderemészett fel. A rákoskereszturi állomáson lecsatolták a benzint és petroléumot szállító kocsikat, az égő vagonokat pedig kivitték az állomásról, ahol minden oltási kísérlet eredménytelen volt. A tűz egész éjjelen át tartott. Hatvan munkás hóval és jéggel küzdött a lángtenger ellen. A rákoskereszturi előljáró, Wallaschok János, Bugyi András és Kresmarik államvasuti altisztek megsebesültek. A nagy karodásban a vasuti kocsikról sok rakományt loptak. A kirendelt csendőrség a tolvajok közül többet el is fogott.

Nagyon nehéz

de nem teljesen lehetetlen oly szert találni, mely gyermekek részére épp oly megbízható és eredményes hatású, mint a gyógyszerkamájólalából a phosphorsavas méz és natron hozzáadásával készülő SCOTT-féle EMULSIO; mert a SCOTT-féle EMULSIO a fiatal szervezetbe új erőt vezet és átvezeti a fejlődéssel kapcsolatos nehézségeken. A SCOTT-féle EMULSIO egyúttal jó íű, könnyen emészthető és oly tiszta szer, hogy a legcsekélyebb zavarokat sem okozza és állandóan csak a legjobb sikerrel használható. A SCOTT-féle EMULSIO sokkal jobb, mint a közönséges csukamájolaj.



A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.
Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése elnöben mintával bérmentve szolgál:
Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”
Budapest, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban.

Távirat és telefon.

A király Budapesten.

Bécs, január 24. A királyi hír szerint májusban Budapestre utazik s hosszabb időt tölt a fővárosban. Nagyobb udvari ünnepség is lesz, az elmaradt udvari bál helyett.

Vasutas sztrájk.

Budapest, jan. 23. A párisi déli közuti vasut mind a 700 alkalmazottja sztrájkba lépett, mert a pályaudvari és pályamunkásoknak nem akarták a heti munkaszünetre eső fél napi bért kifizetni.

Elhunyt plébános.

Budapest, jan. 23. König Gusztáv a fővárosi felsővízvárosi Szent-Anna templom plébánosa 51 éves korában meghalt.



Férfi és fiu kalapok,
valamint cilinderek
nagy választékban
Békés Lajos
uri divat üzletében.

Közgazdaság.

A Debreczeni Első Takarékpénztár igazgatósága

tegnap Zádor kir. tan. elnök vezérigazgató vezetésével megtartott ülésen foglalkozott az 1906. évi mérleg megállapításával s a tiszta nyereséget 575,287 K 05 f-ben megállapítva, (az 1905. évi 456,694 K 76 fillér volt) a tartalékok kellő dotálása mellett 110 korona osztalék fizetését javasolja mielőbb egybehivandó közgyűlésének (a múlt évi osztalék 100 kor. volt). Az igazgatóság egyúttal a vezérigazgatói előterjesztés alapján az újabb tőke felemelés és részvény kibocsátás kérdésével is foglalkozott és egyhangulag elfogadta az ez iránt tett előterjesztéseket, amely szerint az igazgatóság a f. évi közgyűlésnek javasolja, hogy minden 2 drb részvény régi alapján 1 új darab bocsájtassék aláírásra a részvényeseknek 1800 kor. elővételi árban. Az intézet üzletágainak állandó és fokozatos fejlődése ezt a műveletet indokoltá, sőt szükségessé teszi; a jelenleg megállapított, belső tartalékokkal bíró mérlegezés útján előáll, emelkedő osztalék pedig teljesen megnyugtatója a részvényeseknek a kibocsátáshoz fűzött várakozásait.

A több, mint 60 éve fennálló intézet részvényeseinek felvevő képessége s a kibocsátási árfolyam méltányos megállapítása biztosítja a nagyobb méretű pénzügyi művelet sikerét, amely alkalmas lesz arra, hogy e tőkerős vidéki intézetet a vidék egyik leghatalmasabbjává tegye és a kalmassá arra, hogy a rája támaszkodó nagy mezőgazdasági, kereskedelmi és ipari hitelügyeknek a jövőben fokozottabb mértékben felelhessen meg.

Az 1906. év adatai a következők:

Mérleg.

Teher.

Részvénytőke	2.000.000—
Tartaléktőke	4.405.741'09
Betétek	17.864.808'20
Vizszeszámított váltók	6.470.950'49
Bankelőleg	745.000—
Átruházott kölesönök	2.302.877'19
Alapítványok	44.275'57
Kibocsátott záloglevelek	1.000.000—
Különféle tételek	535.283'04
Nyereség	575.287'05
	<hr/>
	35.443,717'63

Vagyon.

Pénzkészlet	462.671'80
Ingatlanok	889.429'91
Leszámitolt váltók	11.842.098'14
Jelzálogkölesönök	11.759.512'70
Előlegek	114.135'52
Értékpapírok	3.397.611'73
Folyószámla adósok	6.471.237'62
Különfélék	507.020'21
	<hr/>
	35.443,717'63

Üzleti eredmény:

Bevételek.

Nyereség áthozat 1905-ről	38.413'74
Kamatok	1.560.807'91
Jutalékok	46.556'53
Értékpapírok jövedelme	137.773'08
Ingatlanok jövedelme	51.590'59
Leirt követelésekből befolyt	978'40
	<hr/>
	1.836,125'25

Kiadások.

Kamatok	1.013.029'71
Tiszti fizetések	66.945'87
Adó és illeték	47.968'12
Üzleti költség	27.808'19
Leírás	13.426'87
Különböző tételek	91.659'44
Nyereség	575.287'05
	<hr/>
	1.836,125'25

KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK HITELSZÖVETKEZETE

Csapó-utca 1. szám. Piac-utca 14. szám, (sarok) Hajdu-ház.
1907. január hó 1-ével kezdi meg működését. — Minden évtársulat 5 évre alakul. 17

Egy törzsbetét 50 fillér, mely hetenként avagy havonként fizetendő.

Vidéki tagok befizetéseiket bérmentve postai befizetési lapok útján teljesíthetik.
Az eddigi tagok száma 929, kik 6030 törzsbetétet jegyeztek, a mi évi 156,780 korona vagyis 783,900 a korona befizetésnek felel meg egy évtársulat tartamára.
Minden törzsbetét (50 fillér, — 25 kr.) után 100 korona kölcsön vehető fel, mely 50 fillérben befoglalatik a kamat is, tehát külön kamat nem fizetendő.
Betétkönyvek naponta d. e. 9-12-ig, délután pedig 3-5-ig válthatók szövetkezetünk helyiségében.

Dr. Szöllős Dezső,
jogtanácsos.**Kozma László,**
elnök.**Thieszen Arthur,**
üggy. igazgató.

SZÖNYEGHÁZ!

Szőnyegek,
Ágy- és Asztalterítők,
Flanelltakarók,
Lópokrócok,
Butorszövetek,
Uti takarók és Plaidek

óriási választékban kaphatók

Bosznay J. és Társa
szőnyegáruházában
Debreczen, Kossuth-utca 5.

SZÖNYEGHÁZ!



BIEHN-fele aszfalt-tetők
egyedüli raktára.
Vasbutorok,
Háztartási eszközök,
Mosógép, 46
Dagasztógép
SESZTINA LAJOSNÁL
Debreczen, Piac-utca 23.

Ha köszvényben, reumában, ischiásban
●●● szenved, — vegyen egy üveg ●●●

Dr. FLESCH féle
KÖSZVÉNY-SZESZT,
mely csusz, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrovidebb idő alatt észlelhető. Kapható dr. Flech E. M. „Magyar korona” gyógyszerárában, Győr, Baross-ut 24. sz. — Másfél decziliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 kor., 3 kis vagy 2 „Családi” üveg rendelésnél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Köszvény! ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendel betegeinek a híres

Király-balzsamot
az egész világon ismert legjobb gyógyszert.
egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő 11
Grósz Nagy Ferenc
gyógyszerész
Debreczen. **Csuz!**

BÉKÉS LAJOS
debreczeni 8
bábi-ing készítményei a legtökéletesebbek.
Magyar gyártmány!

Donogán és Somossy
—DEBRECZEN, KISTEMPLOM BAZÁR—

Menyasszonyi kelengye
Női divat szövetek
Velezek — Selymek

Óriási szőnyegraktár
!! Linoleum !!

Nem kell gyógyszer,
ha naponta reggeli előtt egy pohár valódi **BARACK** pálinkát iszunk.
Kitűnő gyomortisztító és étvágygerjesztő.
3 literes üvegben franko szállítja 12 koronaért
Gál Mór termelő Kecskeméten,



„Vigyázn ezen bejegyzett védjegyre”  „Vigyázn ezen bejegyzett védjegyre.”

AGGÓDÓ ANYÁK
vézna, gyenge, a fejlődésben visszamaradt gyermekük érdekében emlékezzenek az **EGGER-EMULSIÓRA,** mely szer orvosi szakvélemény alapján, hivatva van a kisdetek élet- és fejlődésképeségét teljes mérvben helyreállítani.

— A NÁDOR GYÓGYSZERTÁR Budapest, VI., Váci-körút 17-ik szám. —
bárkinek küld egy ingyenes próbát 30 fillér előzetes beküldése ellenében (csomagolás és postáért).

— Egy eredeti nagy üveg **EGGER-EMULSIÓ** 2 korona. —
Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nádor, Koczián Dezső, Mihalovics Jenő, Muraközy László, Radákovits Géza, Grósz Nagy Ferenc, Szilicz Ferenc, Sóth Béla gyógyszerészeknél.

A Harmat-Créme
arczsépitő és bőrápoló kenőcs.
mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt, sem olmot nem tartalmaz, a legrovidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplett, májfoltot, pattanást, bőrtájkát, (mitesser) s bőrbajokat. Kisimítja a ránczosodó kezdő arczbőrt s azt fehére, üdévé teszi. — Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra. Nem zsiroz, tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Créme 1 K.
Készítőhely s főraktár
Mihalovics Jenő gyógytára
Debreczen, Főpiac 31.,
városházzal szemben. 22

Apró hirdetések

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükségcs bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Önálló iparos kath. leány vagy fiatal, gyermektelen özvegy ismeretséget keresi házasság céljából, kinek 3-4 ezer korona hozománya van, lehet vidéki is. Leveleket e lap kiadóhivatalába „lakatos 29.” címen jelezve kérek.

Korlátlan italmérési joggal bíró, nagy jövőjű sarokház, szálló-hely, biztos jó üzlet, családi ok miatt eladó. Cím a kiadóban.



Jókai összes művei új 1-100 diszkötésben 250 forint helyett csak

150 forint Harmathy

könyvüzletében Fűvészkert-utca 14. sz. Telefon 374. Tanuló felvétetik.

Gouvérirozást 3 krajeártól kezdve elvállal Rózsa Ignácz női felöltő- és kalap áruháza, Debreczen, Kistemplombazár.

Harisnyakötő iparvállalat. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emil-nél, Debreczen, Tisza-palota.

Egy jó családból való fiú tanulónak felvétetik Komáromi M. hangszerkészítő üzletébe.

Egy tanuló fizetéssel felvétetik Darvas Miksa fűszerüzletében, Teleki-utca sarok.

1 kg teasütemény 70 kr., 1 kg hámozottogyoró 88 kr., 1 drb seprű 8 kr., 7 drb narancs 10 kr., 7 drb citrom 10 kr., 1 liter finom tearum 80 kr. Glück Izidor fűszer üzletében, Péterfia-utca. Telefon 43.

Kerestetik: két szoba, előszoba, lehetőleg gázvilágítással, irodai célra, Piacz-utczán. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Lakás kerestetik. Két szobás lakás előszobával május 1-re kerestetik. Értekezhetni Eötvös-u. 10. sz. a.

Akinek ismeretség híján

házasúrsra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, gazdasszonyra,

szakácsnőre, szobalányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzbeszédőre, házmesterre, stb.-re van szüksége,

Aki eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,

üzletet, műhelyt, lakást, stb. vagy

Aki bérbeadni kíván

birtokot, házat, telket,

kocsit, lovat, stb.

Aki

mindezeket vétel vagy bérbevétel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értekezni, ha a

„DEBRECZEN“

apró hirdetési rovatát használja.

!! Mélyen leszállított árak !!

Különösen kiemelendők:

75 cm. széles Anna flanel métere 17 kr. Jó mosó velez és flanel métere 25, 28, 32 kr. — 120 cm. széles Angol Cheviot métere 55, 75, 80, 90 kr. — 120 cm. széles tiszta gyapju kockás Cheviot métere 70 kr. 1 db mosó zefir bluz 70 kr. 1 darab flanel bluz 2 frt.

Fekete és színes férfi nyakkendők óriási választékban, feltűnő olcsó árakhoz! Maradékok félárban.

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyegáruház.

Biztos eredményt ér el mindenki, ha a **DEBRECZEN** apróhirdetési rovatát igénybe veszi.

Kiadóhivatal: Arany János-utca 2-dik szám.

Kitünő minőségű

== pörkölt ==

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható

Félegyházi János

motorüzemű kávépörköldéjében Piacz- és Miklós-utca sarok.



„Mi lett olcsóbb a drágaság jelében?„

CERES-Almaiz!

Az ideai jó almazüret folytán CERES almaizt olcsóbban adhatjuk.

Legfinomabb és legkellemesebb üdítő ital bálokon **CERES-almaiz** az egyedüli a maga nemében, amely feltétlenül egészséges hatása és összehasonlíthatatlanul kellemes gyümölcst ad és amely

== fiatalnak és öregnek, szegénynek és gazdagnak == egyaránt ideálisan használható üdítő és egészséges ital Kapható minden csemegeüzletben, droguériában és gyógyszerárban.

CERES-almaiz teljesen alkoholmentes és nem tartalmaz semminemű keveréket. Vendéglősök, szállodások, kávéháztulajdonosok, kik a CERES-t bevezetni akarják kérjenek ajánlatot

GEORG SCHICHT A.-G.

Abteilung: Nährmittelwer e „CERES“, Aussig, Fabrik: Ringelshain.

HÁLA

készít engem, hogy minden tüdő- és torokhajban szenvedővel szívesen és díjtalanul közöljem, mily módon szabadult most már tanító fiam egy egyszerű, olcsó és hatásos termék által hosszadalmas szenvedésétől.

H. Baumgartl, Gastwirt in Neudek bei Karlsbad.



Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle**

pemetefü czukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

== 1 doboz 60 fillér. ==
Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.

Az általam leggondosabban összeállított és tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ,

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárban

Ára: egy kis üvegnek 45 kr.

egy nagy üvegnek 90 kr.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszertára DEBRECZENBEN, Tisza-palota.